

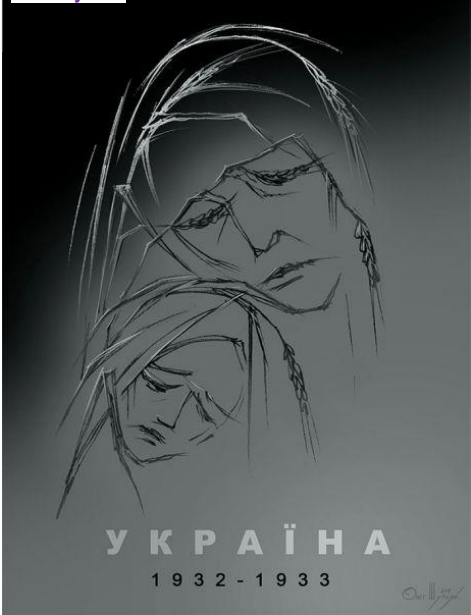
Богдан Певний

Ніна Марченко

Олег Шупляк

**GREAT FAMINE
IN UKRAINE
1932-1933
ГОЛОДОМОР
В УКРАЇНІ**

Віктор Цимбал

**SAINT NICHOLAS
UKRAINIAN CATHOLIC CHURCH**

**УКРАЇНСЬКА КАТОЛИЦЬКА
ЦЕРКВА СВЯТОГО МИКОЛАЯ**

№
4
7

NO
V
E
M
B
E
R
2
2

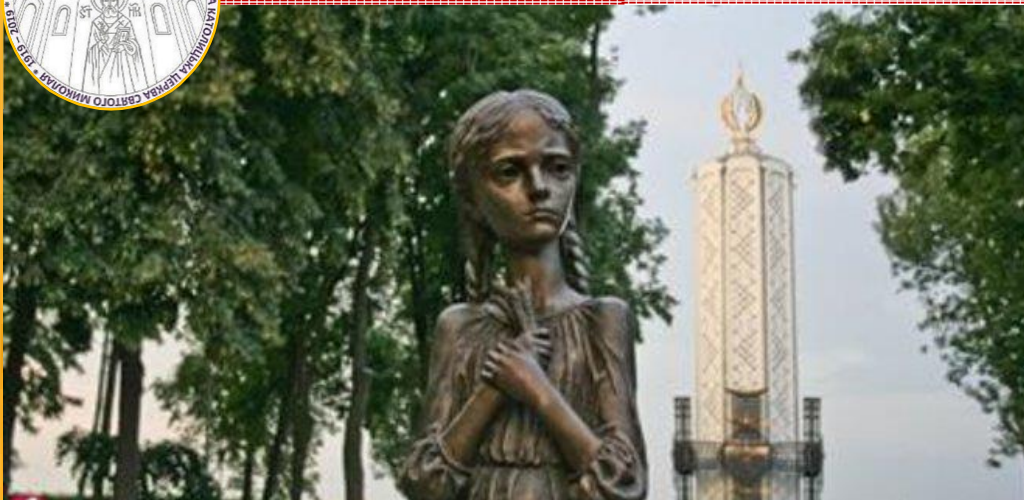
2
0
2
0

**№
47** ПІД ОПІКОЮ
ПРЕЧИСТОЇ ДІВИ
МАРІЇ ОДІГІТРИЇ
UNDER THE
PROTECTION OF
MOTHER OF GOD

CHURCH BULLETIN
November 22 – 2020 – 22 листопада
ЦЕРКОВНИЙ ВІСНИК

CHURCH BULLETIN

November 22 – 2020 – 22 листопада

ЦЕРКОВНИЙ ВІСНИК

LITURGICAL SCHEDULE

St. Nicholas Ukr. Cath. Church
Церква Святого Миколая
(Під Опікою П.Д.М.)
ПОР'ЯДОК СВ. ЛІТУРГІЙ

4:30 PM For Parishioners – За парохіян
STREAMING at 4:30 PM in English ~

November 22 листопада: 25 S. aft. Pentecost

10:00 – Ukr. (some English) **STREAMING**
For all perished in Great Famine & panachyda

Monday, November 23 листопада, Понеділок
9:00 AM +Дмитро Бобрек і пан. (родина)

Tuesday, November 24 листопада, Вівторок
9:00 AM +Kay Hoffsommer (Susan Venari)

Wednesday, November 25 листопада, Середа
10:00 AM +Orysia Pereyuma (Family) – see Julian

Thursday, November 26 листопада, Четвер
10:00 AM Thanksgiving Liturgy - Подячна Літургія

Friday, November 27 листопада, П'ятниця
9:00 AM В наміренні Володимира
(Анна Полішук)

Saturday, November 28 листопада, Субота
9:00 AM +Richard & Gloria Wisniewski (Family)

4:30 PM +Andrew Deneka (Peter & Olga Pucak)
STREAMING at 4:30 PM in English ~

November 29 листопада: 26 S. aft. Pentecost

10:00 – Ukr. (some English) **STREAMING**
14th Anniversary of passing into Eternal Life of +Marusia

Eternal Light Burns
for all those who perished
in Great Famine – Holodomor
1932-1933

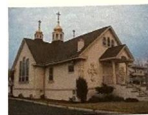
Вічне Світло в честь П. Д. Марії
горить за всіх тих,
що постраждали голодовою смертю
В Голодоморі 1932/1933 роки.

22 Листопада: 24 Неділя по Зісланні Св. Духа
10:00 р. За всіх, що пострадали у Голодоморі і п.
По Українськи ~ **STREAMING**

25 Листопада: Св. Священномученик Йосафат
10:00 р. +Орися Перейма

29 Листопада: 25 Неділя по Зісланні Св. Духа
10:00 р. За Парохіян – For Parishioners
14 річниця відходу у вічність +Марусі Процик
По Українськи ~ **STREAMING**

Thank You and God bless You
For sending your church envelopes!
→ Дякуємо за конверти!!! ←

Holy Trinity Ukrainian Orthodox Church

200 Como Park Blvd
Cheektowaga, NY 14227
Phone 684-0738

Email: htuoc200@gmail.com

www.holytrinitybuffalo.com

CHRISTMAS RAFFLE

1st PRIZE \$500

50 Prizes

1 Ticket \$10 or 3 Tickets for \$25

Virtual Drawing
Sunday, December 13, 2020
Winner will be contacted

Fr. Yuriy 684-0738
Halyna Antonyshyn 316-4664

Tickets are available at the church hall:
Wednesday 4-6 on Nov.18, & Dec. 5 &12
Sunday 11-12 Nov. 22, 29 & Dec. 6, 13
Winners pick up date: Dec. 13 & 14: 4-6

Christina H. Arthurs, Attorney
716.853.5100 or carthurs@lippes.com
Estate Planning & Probate | Real Estate
Immigration | Corporate

Albany | Buffalo | Florida | New York | Toronto Area | Washington, D.C.
lippes.com

Attorney Advertising.
Prior results do not guarantee a similar outcome.

KARYCZAK'S

AUTOMOTIVE

995 ABBOTT ROAD • BUFFALO, NEW YORK 14220

COMPLETE AUTO REPAIRS / N.Y.S. INSPECTION •
FOREIGN & DOMESTIC CARS •
TRANSMISSION ADJUSTMENTS & REPAIRS •
WHEEL ALIGNMENTS & TIRES •
BATTERIES / AIR CONDITIONING & ACCESSORIES •
MUFFLER & EXHAUST SYSTEMS •

TOWING SERVICE - ALL WORK GUARANTEED

822-1574 FAX 825-7428 827-8895

Proud to Support
St. Nicholas Ukrainian Catholic Church

Buszka Funeral Home
Director Peter D. Stachowski

2005 Clinton Street at S. Ogden, Buffalo New York 14206
(716) 825-7777 www.buskafuneralhome.com

Сердечна подяка усім спонзорам!

Real Estate Services

Ask me about
the 100% Money
Back Guarantee!

JENNY PFEIFFER-NOWADLY
Licensed Associate Real Estate Broker

4909 Transit Road • Depew, NY 14043

Cell: 716.523.6693

Office: 716.656.8999 • Fax: 716.825.4911

jennypfeiffer@howardhanna.com

HowardHanna.com

PHONE 893-1025

**Fusani &
Kuhn's Monuments, Inc.**

2398 GENESEE ST.
BUFFALO, N.Y. 14225

ASK FOR TOM

Wilhelmina E. Klimeczko
Janine R. Klimeczko
Michael A. Klimeczko
Licensed Directors

Pietszak

FUNERAL HOME

Orlowski-Pietszak Funeral Home

www.Pietszak.com 897-2400

*Continuing a Tradition of
thoughtful Personalized Service*

806 Clinton St. Buffalo 2400 William St.
Buffalo Cheektowaga

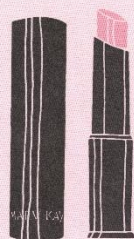
Thanks are extended to all Sponsors!

MARY KAY

The Best Times to Reach Me

Call me any time!
I look forward to
hearing from you.

MARY KAY

Ulana Scheidle
Independent Beauty Consultant

3498 Stevenson Court
Wheatfield NY 14120
(716) 628-7882

uscheidle@verizon.net
www.marykay.com/uscheidle

EURO DELI AND GIFTS

www.eurodelisausage.com

LUNCHES &
SANDWICHES
SERVED DAILY

For All of Your Old World Favorite Products, Just
Around The Corner. Stop In & Take a Look.

Many Varieties of:

Bologna • Salami • Fresh Polish Sausage • Head Cheese • Garlic Sausage • Smoked Fish
European Beer • Kefir/Butter • Condiments • Pierogi (Homemade) - Many Varieties
Smoked Sausages • Bacon (Bozek) • Canadian Bacon • Blood Kishka (Homemade)
Polish Hams • Caviar • Kvas Drink • Cheese • European Chocolates • Pickles/Tomatoes

4166 Union Rd., 2321 Millersport Hwy.
Cheektowaga, NY (In Airport Plaza) Amherst (Getzville Plaza)
630-0130 688-1495

PROFESSIONAL COLLISION SERVICES & MORE

RED STAR

Nick Hurmak
OWNER
(716) 316-2540

Alexander Arutunian
MANAGER
(716) 578-8185

112 DELAWARE STREET
TONAWANDA, NY, 14150
FAX: (716) 260-1254

www.redstarautomotive.com

UKRAINIAN FEDERAL CREDIT UNION / УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТНА СПІЛКА

Become a member of Ukrainian FCU and save money with lower rates on loans, make money with higher interest on your savings, and save time with our convenient online services!

PERSONAL & BUSINESS FINANCIAL SERVICES
SAVINGS & CHECKING ACCOUNTS | SHARE CERTIFICATES | MONEY MARKET | IRA | LOANS | MORTGAGES | VISA CREDIT & DEBIT CARDS | MONEYGRAM | INTERNATIONAL AND DOMESTIC WIRE TRANSFERS | ONLINE SERVICES | NOTARY PUBLIC | TRANSLATIONS | SCHOLARSHIPS | ПЕРСОНАЛЬНІ ТА БІЗНЕСОВІ ФІНАНСОВІ ПОСЛУГИ ОЩАДНІ ТА ЧЕКОВІ РАХУНКИ | СЕРТИФІКАТИ | М.М | ПЕНСІЙНІ РАХУНКИ | ПОЗИКИ | КРЕДИТИ НА НЕРУХОМІСТЬ | ПЛАТІЖНІ КАРТКИ VISA | MONEYGRAM | ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ | ЕЛЕКТРОННІ ПОСЛУГИ | ПОСЛУГИ НОТАРІУСА | ПЕРЕКЛАДИ | СТИПЕНДІЇ

Buffalo Branch

Ukrainian Home Dnipro
562 Genesee Street
Buffalo NY 14204
(716) 847-6655
www.ukrainianfcu.org

Amherst Branch

Ellicott Creek Plaza
2882 Niagara Falls Blvd
Amherst NY 14228
(716) 799-8385
www.ukrainianfcu.org

Business Hours

Closed Wednesdays,
Зачинені по середах
Mon., Tuesday, Thursday
| 9:30 am - 5 pm |
Пон., вівторок, четвер
Friday / П'ятниця
| 9:30 am - 7 pm |
Saturday / Субота
| 9 am - 1 pm |

Business Hours

Closed Mondays,
Зачинені по понеділках
Tuesday - Thursday
| 9:30 am - 5 pm |
3 вівторка по четвер
Friday / П'ятниця
| 9:30 am - 6 pm |
Saturday / Субота
| 9 am - 1 pm |

Membership subject to eligibility.
Federally insured by NCUA.

DNIPRO UKRAINIAN CULTURAL CENTER

562 Genesee St. Buffalo, NY 14204 856-4476

Kitchen will be open again
on Friday's 4:30 pm to 8:30 pm.

Call ahead for take out: Sandee 400-3905.

Please wear your masks as entering the building – Follow us on Dnipro's Facebook page.

December 5th 2020 at 11 a.m.
VIRTUAL EPARCHIAL SOBOR

Effects of Migration, Settlement & Pandemic on Unity of our Church

Pre-Sobor Questionnaire & Registration at
stamforddio.org

Ukrainian Catholic Eparchy of Stamford
161 Glenbrook Road, Stamford CT 06902

Dear Parishioners:

In preparation for the Virtual Eparchial Sobor we sent you by e-mail the questioner to fill in at the Eparchial web page. Please do it. Here is the link to the English version:

<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScsD09ViyVEpvoVBLaVQaykGWd0AYDDIxAjT82QW3E8FQEhrA/viewform>

Дорогі Парохіяни,

Епархіяльний Віртуальний Собор відбудеться 5 грудня. Ви одержали е-майл у тій справі. Записник слід виповнити на епархіяльній веб-сторінці. Тут подаємо посилання для української анкети. Просимо виповнити:

<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSf0GKjU5diAvuJeKt0EISBdHF4AQUAgnJit2iU7QDt8htleHQ/viewform>

DONATIONS TO ST. NICHOLAS

N.N. - \$1,000.00

Memorial Donations

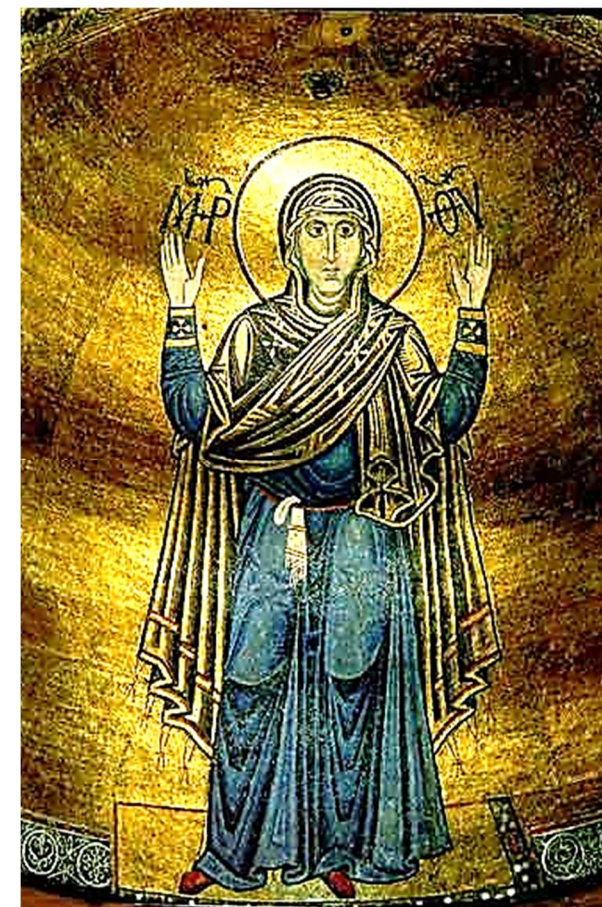
IMO Rose, Louis and Nadine Valenti
Suzanne Valenti, Rosemary Bork & family
\$1,000.00

IMO Oleksa Kurlak

Anna Bucierka - \$100.00

Special Appeal

Metropolitan Life Insurance Company
from the estate of
+Peter Evans - \$5,968.76

1933 - Пастирський лист
в справі допомоги великій Україні
 Митрополит Андрей Шептицький

Україна в передсмертних судорогах. Населення вмирає голодовою смертю; побудована на несправедливості, обмані, безбожництві та депривації людоїдна система державного капіталізму довела багатий недавно край до повної руїни. Перед трьома роками Зверхник Католицької Церкви, св. отець Папа Пій XI енергійно протестував проти всего, що в большевизмі є противне християнству, Богови та людській природі, перестерігаючи перед страшними наслідками таких злочинів. – І цілий католицький світ, а з ним і ми, лучилися з тим протестом.

Днесь бачимо наслідки поступовання большевиків: положення з кожним днем стає страшніше. Вороги Бога і людства відкинули релігію – основу суспільного ладу, відібрали свободу – найбільше добро людини, зі свобідних горожан-селян – зробили невільників, і не мають досить розуму, щоби їх кормити за тяжку невільничу працю в поті чола.

На вид таких злочинів німіє людська природа, кров стинається в жилах. Безсильні принести яку-небудь матеріальну поміч конаючим братам, взиваємо наших вірних, щоби молитвами, постами, всенародною жалобою, жертвами і всіми можливими добрими ділами християнського життя, випрошували з неба помочі, коли на землі нема ніякої надії на людську поміч. А перед цілим світом знову протестуємо проти переслідування малих, убогих, слабих і невинних, та гонителів оскаржуємо перед Судом Всевишнього.

Кров робітників, що в голоді орали чорнозем України, кличе о пімсту до неба, а голос голодних женців дійшов до ушей Господа Саваота. Усіх християн цілого світа, усіх віруючих в Бога, а особливо всіх робітників і селян, передовсім усіх наших земляків просимо прилучитися до цього голосу протесту та болю і розповсюдити його у якнайдалші країни світа.

Усі радіостанції просимо рознести наш голос цілому світови: може дійде він і до убогих хатин конаючих з голоду селян. Нехай перед страшною смертю серед лютих страждань голоду буде для них хоч малою потіхою гадка, що їх брати знали про їх страшну долю, над ними боліли і терпіли, за них молилися.

А Ви, страждучі й конаючі Братя, призывайте Милостивого Бога і Спасу нашого Ісуса Христа; люті терпите муки – приймайте їх за гріхи свої, за гріхи цілого народу й кажіть з Ісусом Христом: "Хай буде воля Твоя, Отче небесний!". Принята для Божої волі смерть – це свята жертва, що з жертвою Ісуса Христа злучена, принесе Вам Небесне Царство, а цілому народові спасіння.

Надія наша в Бозі!

*Дано у Львові
 в день св. Ольги,
 дня 24 липня р. Б. 1933.*

Митрополит Андрей Шептицький,
 Григорій Хомишин,
 Йосафат Коциловський,
 Григорій Лакота,
 Іван Ляишевський,
 Іван Бучко

- Our CHURCH KITCHEN is CLOSED Until farther notice.
- Thank you for your help and patronage!
- Thanks are extended to all volunteers!
- Coffee Hour - Usually Every Sunday after Liturgy in Church Hall. NOW CLOSED!

**Until we meet God willing ...
 HAVE A BLESSED DAY!!!**

TOP'S GIFT CARDS:

Please help us raise money for our Church by purchasing Top's Gift Cards from us. If you buy in Tops anyway, why not help. You do not lose or gain anything by doing this, but our Church will benefit greatly. We receive back 5% of your spending. To take advantage of this program, call the rectory. Thank you and God Bless!

Please note: You can purchase gasoline with this card at Tops Gasoline Station.

У нас успішно продаються Карточки з крамниці "Топс". Купуючи їх ви помагате церкві. Для Вас не робить різниці чи ви платили грішми чи карточкою, але церква дістане від „Топс” 5%. На \$1,000 церква одержить \$50. Що б закупити слід звертатися до канцелярії. Дякуємо!

Також пригадуємо, що цією карточкою можна купувати бензину.

CHURCH BULLETIN is published weekly. Deadline for information is Friday Evening. ЦЕРК. ВІСНИК видається тижнево. Інформації подавати до четверга вечора.

SAINT NICHOLAS
UKRAINIAN CATHOLIC CHURCH
УКРАЇНЬСЬКА КАТОЛИЦЬКА ЦЕРКВА
СВЯТОГО МИКОЛАЯ
(ПІД ОПІКОЮ ПРЕЧИСТОЇ
ДІВИ МАРІЇ ОДІГІТРІЇ)

Par. E-Mail: - stnbuffalo@gmail.com
 Web Page: - http://www.stnbuffalo.com
 Dioc. Web: - http://www.stamforddio.org

308 Fillmore Avenue, Buffalo, N. Y. 14206

Rectory: (716) 852-7566

Fax: 855-1319

Kitchen: 852-1908

- Confession: Before Liturgies
- Сповідь: Перед Св. Літургіями
- Baptism: By appointment
- Хрещення: За домовленням *
- Marriage: Contact 6 months in advance
- Вінчання: Голоситися 6 місяців скорше

Religion classes – Релігійна Програма
 Closed under farther notice

Ministry to the sick – Опіка над хворима
 Family members should call the Rectory
 Родина повинна повідомити священика

IN EMERGENCY CALL ANY TIME
В разі потреби завжди можна закликати

V. Rev. Marijan Procyk, pastor

Please call if you are hospitalized, homebound and need a priest.
Просимо закликати якщо ви у лічниці, або приковані до ліжка!

Глава УГКЦ: «Револуція гідності стала поворотним моментом у відкритті гідності громадянина України»

Герої Майдану, учасники Револуції гідності вийшли на Майдан у Києві не для того, щоб брати, а для того, щоб дати – дати свідоцтво і навіть своє життя задля гідності і свободи майбутніх поколінь. Про це сказав Блаж. Святослав, Отець і Глава Української Греко-Католицької Церкви, під час проповіді у свято Архистратига Михаїла.

Предстоятель відзначив, що Михаїл є особливим покровителем нашої столиці – міста Києва, особливим покровителем також нашого війська. «Небесне воїнство опікується українським воїнством, яке захищає мир, добробут, свободу і незалежність нашої України», – наголосив він.

Блаженніший Святослав також відзначив, що сьогодні ми святкуємо особливий день – День гідності і свободи. «Сьогодні ми в особливий спосіб, – сказав він, – вдивляємося у героїв Небесної сотні, у тих, які своїм життям і своєю смертю засвідчили перемогу добра над злом. Небесна сотня є своєрідною іконою того собору Архистратига Михаїла і небесних сил безтілесних в нашій земній історії».

За його словами, Небесна сотня, Револуція гідності стала певним поворотним моментом у відкритті гідності людини, гідності громадянина України, Української Держави.

Глава Церкви вважає, що герої Небесної сотні виставили певний морально-етичний еталон для виміру добра, яке ми хочемо вчинити для нашого народу, моральний еталон, яким ми вимірюємо вчинки кожної влади, яка сьогодні діє в Україні.

У чому полягає цей еталон, цей голос добра, голос небесного воїнства через свідоцтво і смерть Героїв Небесної сотні? «Ми часто бачимо, що коли хтось приходить до влади – приходить щоби брати, щоби скористатися для свого власного добра і потреби, приходить, щоби лобювати свої приватні інтереси чи якоїсь політичної чи приватної групи», – сказав проповідник.

Свобода є справді тоді, – перекоонує він, – коли людина чинить добро. Ми відчуваємо, що гідність справді може бути револуцією.

«Папа Венедикт свого часу під час Світового дня молоді у Кельні сказав до молоді, що коли людина відкриває свою власну гідність, це є револуцією. Сьогодні ми бачимо цей дивний задум про людину, що Бог створив людину нічим не гіршу за гідність ангелів», – розповів Блаженніший Святослав.

«Отож, вглядаючись у ті висоти гідності і свободи людини, молячись за героїв Небесної сотні, за гідність і свободу нашого народу і Незалежність Української Держави, ми сьогодні відкриваємо радість, яку нам звіщає Михаїл гаслом "Хто як Бог!"», – зазначив Предстоятель.

Слухаючи сьогодні добру новину про перемогу добра над злом, добру новину про вічну вартість Револуції гідності, про свідоцтво Небесної сотні, – додав він, – ми починаємо розуміти, що, вдивляючись у сьогоднішнє життя, коли бачимо ницість, гріх, біду, розгубленість людини, хочеться плакати. Але коли підносимо очі вгору, як запрошує Церква, і вдивляємося в Божу любов і Боже милосердя, хочеться радіти, радіти Духом Святим.

(Департамент інформації УГКЦ.)

Вічная Пам'ять усім загиблим!

THE UKRAINIAN WEEKLY SUNDAY, NOVEMBER 22, 2020
Published by the Ukrainian National Association Inc., a fraternal non-profit association

Too many decades too late by Lubomyr Luciuk

Early in 1932 Mendel Osherowitch journeyed to Soviet Ukraine on assignment for Forverts (Forward), a Yiddish-language newspaper in New York City boasting a daily circulation of 275,000 copies. Born in Trostianets before the Great War, and speaking Yiddish, Ukrainian and Russian like a native, Osherowitch astutely recorded life under a Communist system he found markedly dysfunctional, sometimes criminal.

He documented a pervasive fear of the secret police, the GPU, recounting how parents were scared their children might betray them. He watched hordes of peasants clambering onto trains escaping to the cities in an anguished search for bread. He heard stories about rural uprisings brutally suppressed, saw how Western reporters self-sequestered in Moscow were failing to report what was happening and observed growing tensions between the beneficiaries of Bolshevik rule and those for whom it was an enervating nightmare.

What puzzled him most was how his beloved Ukraine, once Europe's breadbasket, was being reduced to a land without bread:

“... Ukraine was already experiencing an appalling famine. Millions of people had been driven to the greatest desperation, to a life

sometimes even worse than death. Plagues circulated in villages and in the towns. People died because they could no longer endure their terrible hunger. On many roads, covered with snow, lay dead horses, withered away from hunger. At the train stations, thousands and thousands of peasants wandered around, covered in bodily filth and dirt, waiting for trains they hoped would take them into the cities, where they could perhaps sell something, maybe get bread. The dreadful misery of these people, this harrowing state of affairs, tore at one's heart.”

It got worse. In February and March 1932 the excess death rate was between 562 and 631 people a day. About a year later, when the Welsh journalist Gareth Jones got to the Ukrainian countryside, the excess death rate was around 9,000 people per day. More than 4 million Ukrainians starved to death between the autumn of 1932 and late spring of 1933, making the Holodomor one of the greatest genocides of the 20th century.

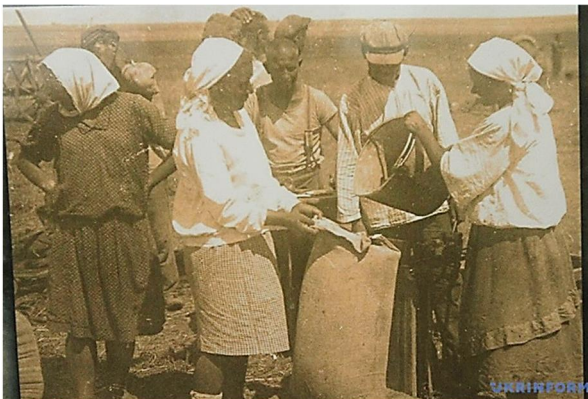
When Osherowitch's book was published, in 1933, its reception was mixed, despite its favorable reporting on how many Jews benefited from the Revolution. Pogroms were of the past. Previously unheard of educational

prospects had opened for younger generations, with almost unrestricted social mobility, including opportunities for joining the Communist Party, even serving in the secret police. Yet Osherowitch also deplored the negative consequences of these erstwhile gains.

Jewish religious life and cultural institutions were being undermined, the Yiddish press and arts reduced to little more than tools for propagating Soviet ideology. Repeatedly, Osherowitch listened to tales of woe, almost to the point of suffering complete mental exhaustion, as his people repeatedly implored him to alert relatives abroad to their plight, begged for aid. The only exceptions were younger Jews. They spoke mostly of the Revolution's purported achievements, of how the Soviet Union was overtaking and would soon overpass the U.S.A., of an even-better future to come.

What separated his interlocutors in Soviet Ukraine from left-leaning Jews and fellow travelers in North America, who proved unwilling to credit Osherowitch's account, was that the former admitted how harsh their present circumstances were – after all, Osherowitch was there among them, could see what their lives were truly like. Yet they swore their sacrifices were necessary offerings, expected from everyone caught up in the messianic chore of “building socialism.”

Portentous omens were appearing. The Jewish minority in rural areas was reduced by outmigration to the big cities. Many who left, including Osherowitch's brother, Buzi, joined the dreaded GPU. His other brother, Daniel, stayed home, an armed enforcer of collectivization. While everyone in the countryside suffered, it was the Ukrainians who were fated to starve in their millions, the principal victims of the Holodomor. By the early

winter of 1932 they had begun questioning whose side their Jewish neighbors were on. Osherowitch heard tell of how, in the town of Haisyn, Ukrainians had called upon local Jews to join them in breaking down the gates of a government granary. Those Jews were warned that their refusal would be remembered as a treachery and, sooner or later, avenged.

Osherowitch's jeremiad was largely ignored. While Yiddish was not then an obscure language it was not accessible to most North Americans, not even to his fellow Ukrainian immigrants who would have found in his writing an independent confirmation of the intentionality behind this famine. Yet the Ukrainian diaspora never seems to have heard about what Osherowitch saw.

There were also famine deniers. As Malcolm Muggeridge, Rhea Clyman and others attempted to alert the world to what was going on, very powerful forces ranged up against them, stifling their reports by branding them alarmist, nothing but antiSoviet propaganda. Adroitly, the principal obfuscator, Walter Duranty of The New York Times, buried the truth.

What of Mendel Osherowitch? He returned “a changed person ... more politically aware,” published articles in Forverts, then a book, all a matter of record. But his words came out only in Yiddish. Why was his testimony not made available in English, to reach a broader audience? No record exists of

him ever trying to reach beyond the borders of his kith and kin, among whom more than a few preferred to stay ignorant, indifferent, or even hostile to his cri de coeur.

Did Osherowitch fall into shocked silence after being denounced by his brothers or a Jewish diaspora still enthralled by Stalinism? Was he hushed after receiving news that family members had been repressed, fearing they would fare worse if he gave public witness? We will never know. All that is certain is that he did not. Though living in New York, and working for a socialist newspaper, Osherowitch remained conspicuously silent, even as Walter Duranty and Gareth Jones contested the truth of the famine on the pages of The New York Times. We do not know why. Nor can we judge him today for doing nothing more then.

Osherowitch left a remarkable chronicle of his journey across Soviet Ukraine. Related to only a chosen few it was a story about the mounting misery facing Jews and Gentiles, non-Ukrainians and Ukrainians, on the eve of a politically engineered famine that would consume millions of lives and whose consequences later overwhelmed many survivors – perpetrators, victims and bystanders alike. While Osherowitch's words have finally reached a wider audience, we can only lament how they came to us too many decades too late.

Prof. Lubomyr Luciuk teaches at the Royal Military College of Canada and is editor of the first English-language edition of Mendel Osherowitch's "How People Live in Soviet Russia" (Kashtan Press, 2020), translated from Yiddish by Sharon Power

